MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

László MIKLÓS
minister

Bratislava 16.6.2005
Číslo: 19/2005-rozkl.

ROZHODNUTIE

Na návrh osobitnej komisie pre konanie o rozklade vo veciach ochrany prírody a krajiny, zriadenej podľa ustanovenia § 61 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok")

z a m i e t a m

rozklad podaný Lesoochranárskym zoskupením VLK, 082 13 Tulčík 27 listom zo dňa 19.5.2005 proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia SR, odboru ochrany prírody a krajiny (ďalej len „ministerstvo") č.221/107/05-5.1 zo dňa 29.4.2005, ktorým ministerstvo povolilo výnimku zo zákazu ustanoveného § 35 ods.1 písm. a), f), h) a i) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") Slovenskému poľovníckemu zväzu, Poľovníckemu združeniu „Kalamárka" Detva (ďalej len „žiadateľ"). Výnimkou povolilo žiadateľovi usmrtiť postriežkou v období od 1.6.2005 do 15.12.2005, v prípade lovu posliedkou od 1.6.2005 do 30.11.2005, jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri žiadateľa na lokalitách písomne dohodnutých so ŠOP SR - Správou CHKO Poľana (ďalej len „S CHKO Poľana") v rámci regulácie početnosti populácie v roku 2005, ako aj držať, predať, ponúkať s cieľom predaja a premiestňovať alebo prepravovať usmrteného jedinca medveďa hnedého.

Na základe § 61 ods. 2 správneho poriadku v spojitosti s ustanovením § 59 ods. 1 a 2 správneho poriadku rozhodnutie ministerstva č.221/107/05-5.1 zo dňa 29.4.2005

p o t v r d z u j e m.

O d ô v o d n e n i e :

Listom zo dňa 26.1.2005, doručenom ministerstvu 27.1.2005, požiadal žiadateľ o výnimku z podmienok ochrany chráneného druhu živočícha - medveďa hnedého, ustanovených § 35 ods. 1 zákona za účelom usmrtenia jedného jedinca medveďa hnedého o hmotnosti do 150 kg v poľovnom revíri žiadateľa v rámci regulačného lovu v roku 2005.

Dňa 28.1.2003 bol ministerstvu doručený list Lesoochranárskeho zoskupenia VLK (ďalej len „LZ VLK"), ktorým požiadalo, aby bolo v zmysle § 82 ods. 3 zákona upovedomené o začatých správnych konaniach, v ktorých môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené zákonom a ktoré sa dotýkajú udeľovania výnimiek z ochrany druhov a území. Na jeho základe ministerstvo upovedomilo LZ VLK aj o predmetnom konaní. LZ VLK listom zo dňa 2.2.2005, doručenom ministerstvu 4.2.2005, oznámilo svoju účasť v konaní žiadateľa.

V súlade s materiálom „Postup orgánov a organizácií ochrany prírody pri povoľovaní výnimky na usmrtenie jedincov medveďa hnedého /Ursus arctos/ a vlka dravého /Canis lupus/ na Slovensku", ktorý bol schválený operatívnou poradou ministra životného prostredia SR dňa 29.1.1998, boli všetky žiadosti o výnimky z podmienok ochrany medveďa hnedého za účelom jeho usmrtenia v rámci regulačného lovu v roku 2005 posudzované odbornou organizáciou - Štátnou ochranou prírody SR (ďalej len „ŠOP SR") podľa jednotných kritérií:

1/ Výnimky povoľovať s ohľadom na celú populáciu medveďa hnedého na Slovensku resp. s ohľadom na populáciu v rámci geomorfologického celku (poľovnej oblasti).

2/ Usmrtenie povoľovať prednostne na lokalitách, kde v roku 2004 došlo k výskytu dokladovaných škôd na hospodárskych zvieratách a včelstvách väčšieho rozsahu.

3/ Nepovoľovať reguláciu v chránených územiach v 3. až 5. stupni ochrany. Tu povoľovať prednostne len ochranný odstrel na základe aktuálneho výskytu dokladovaných škôd.

4/ Nepovoľovať usmrcovanie na východnom okraji areálu, s výnimkou lokalít s výskytom dokladovaných škôd.

5/ Ročná kvóta regulácie početnosti je do 10% z odhadovanej veľkosti populácie 700-750 jedincov t.j. 70-75 jedincov. Veľkosť kvóty pre geomorfologické celky/poľovné oblasti stanoviť na základe výsledkov sčítania v teréne, ak nebolo realizované, tak ako 10% podiel z populácie určenej výpočtom na základe priemernej hustoty 1 medveď na 1524 ha poľovnej plochy.

6/ V rámci regulačného lovu povoľovať len jedince o hmotnosti do 100 kg, resp. jedince so šírkou prednej laby do 12 cm a zároveň dĺžkou zadnej laby do 21 cm.

7/ Umožniť lov len na nemásitú návnadu.

8/ Reguláciu početnosti povoľovať : posliedkou od 1.6. do 30.11., postriežkou od 1.6. do 15.12.

9/ Pre jeden poľovný revír povoliť usmrtenie len jedného jedinca medveďa hnedého

Na základe posúdenia všetkých žiadostí o výnimku z podmienok ochrany medveďa hnedého za účelom jeho regulačného lovu, medzi nimi i žiadosti žiadateľa, ŠOP SR listom č. COPK/261/2005 z 1.3.2005 odporučila vydať výnimku na usmrtenie 54

jedincov medveďa hnedého, z toho aj jedného jedinca o hmotnosti do 100 kg v revíri žiadateľa.

V zmysle § 40 ods. 2 zákona môže povoliť ministerstvo v odôvodnených prípadoch výnimku z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov, ktoré sú zároveň poľovnou zverou, až po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva SR (ďalej len „MP SR"). Z tohto dôvodu ministerstvo listom č.651/291/05-5.1 z 9.3.2005 oboznámilo MP SR s kritériami na posudzovanie žiadostí o výnimky z ochrany medveďa hnedého za účelom jeho regulačného lovu v roku 2005. MP SR odpovedalo listom č.2471/2005-720/212 z 29.3.2005, v ktorom uplatnilo výhrady voči vydaniu výnimky v 3 poľovných revíroch (ďalej len „PR") - PR Mošovce, PR Slovenská Ľupča a PR Tri vody, žiadalo, aby bol povolený i jarný odstrel a z ročnej povolenej kvóty umožnený lov minimálne 10 jedincov o hmotnosti do 150 kg. Ďalej požadovalo možnosť povoliť usmrtenie viacerých jedincov medveďa v tom istom revíri a povolenie vnadenia na mäsitú návnadu.

Dňa 7.4.2005 sa na ministerstve uskutočnilo rokovanie s MP SR s cieľom uzavrieť dohodu a umožniť reguláciu početnosti medveďa hnedého v r. 2005. Dohoda na tomto rokovaní bola dosiahnutá s tým, že ministerstvo odsúhlasilo povolenie výnimky pre ďalšie štyri subjekty- OZ Kriváň- PR Poľana, OZ Námestovo- PR Príslop, OZ Sl. Ľupča- PR Jasenie a TU Zvolen- VšLP. V otázke povolenia výnimiek v jarnom období k dohode nedošlo.

MP SR listom č.2471/2005-720/212 z 15.4.2005 odvolalo svoje výhrady k povoleniu výnimky pre OZ Slovenská Ľupča a OZ Čierny Balog- PR Tri vody a listom z 11.4 2005 upustilo od požiadavky povolenia jarného lovu.

S podkladmi rozhodnutia boli účastníci konania oboznámení listom ministerstva č.221/107/05-5.1 zo dňa 8.4.2005. LZ VLK reagovalo listom z 18.4.2005, v ktorom nesúhlasí s udelením výnimky na regulačný lov medveďov. K dôvodom uvedeným v liste LZ VLK si ministerstvo vyžiadalo listom 38/17/05-5.1 z 19.4.2005 odborné stanovisko ŠOP SR - Centra ochrany prírody a krajiny (ďalej len „ŠOP SR - COPK"). Na základe stanoviska ŠOP SR - COPK č. COPK/744/2004 zo 7.5.2004 sa ministerstvo s námietkami LZ VLK vysporiadalo v odôvodnení rozhodnutia.

Rozhodnutím č.221/107/05-5.1 zo dňa 29.4.2005 (ďalej len „rozhodnutie") ministerstvo žiadateľovi povolilo výnimku zo zákazu ustanoveného § 35 ods.1 písm. a), f), h) a i) zákona a to usmrtiť postriežkou od 1.6.2004 do 15.12.2004, v prípade lovu posliedkou od 1.6.2005 do 30.11.2005, jedného jedinca medveďa hnedého v PR žiadateľa na lokalitách písomne dohodnutých so S CHKO Poľana v rámci regulácie početnosti populácie v roku 2005, ako aj držať, predať, ponúkať s cieľom predaja a premiestňovať alebo prepravovať usmrteného medveďa hnedého.

Ministerstvo ďalej v rozhodnutí v zmysle § 82 ods.12 zákona stanovilo nasledovné podmienky :

1. Hmotnosť usmrteného jedinca nepresiahne 100 kg alebo šírka jeho prednej laby je do 12cm a zároveň dĺžka zadnej laby do 21 cm.
2. Zahájenie vnadenia bude vopred ohlásené S CHKO Poľana.
3. Odstrelu nebude predchádzať vnadenie mäsitou návnadou.
4. Plánovaný čas lovu, resp. príchod hosťa, bude vopred oznámený S CHKO Poľana.

5. Odstrel medveďa bude neodkladne oznámený S CHKO Poľana s cieľom kontroly dodržiavania podmienok výnimky a vykonania prehliadky usmrteného jedinca.
6. Do príchodu zástupcu S CHKO Poľana (ďalej len „kontaktná osoba") bude medveď ponechaný na mieste odlovu (meranie vykonáva výhradne kontaktná osoba). Hmotnosť usmrteného jedinca sa posudzuje spolu s vývrhom. Zástupca žiadateľa vopred zabezpečí možnosť odváženia uloveného jedinca s presnosťou na 0,5 kg.
7. Žiadateľ umožní kontaktnej osobe odber vzorky (zo srsti, svaloviny, vnútorných orgánov, krvi a pod.) z usmrteného medveďa na účely analýz.
8. Formulár „Hlásenie o usmrtení medveďa hnedého" s údajmi o usmrtenom medveďovi zašle žiadateľ na ministerstvo do dvoch týždňov od dňa usmrtenia.

Proti rozhodnutiu podalo LZ VLK listom z 19.5.2005 podľa § 61 správneho poriadku v zákonnej lehote rozklad, v ktorom uviedlo, že ministerstvo sa nedostatočne vysporiadalo s výhradami, uvedenými v stanovisku LZ VLK k podkladom rozhodnutia, menovite :

1) Medvede určené na regulačný lov neohrozujú ľudí a nespôsobujú významné hospodárske straty (rozpor s článkom 16 smernice rady č.92/43/EHS)
2) Pri vydaní výnimky na usmrtenie jedincov medveďa hnedého ministerstvo vychádza len z odhadovaného počtu medveďov na Slovensku, nie z reálnej početnosti, vekovej a sociálnej štruktúry populácie. Z dôvodu absencie poznatkov nemohli byť naplnené kritériá 1 a 5. Početnosť podľa údajov z literatúry dosahuje len okolo 700 jedincov (Encyklopédia poľovníctva), čo je o 100 menej ako je odhad uplatňovaný ministerstvom.
3) Pri určovaní kvóty odstrelu ministerstvo vychádza zo štatistiky platnej k 31.3.2003.
4) V rozhodnutí ani podkladoch rozhodnutia nie je uvedený počet medveďov ani štruktúra medvedej populácie v jednotlivých revíroch .
5) V rozhodnutiach nie je uvedený rozsah škôd na hospodárskych zvieratách a včelstvách.
6) Správny orgán sa v rozhodnutí nezaoberal požiadavkou LZ VLK na vyplácanie spoločenskej hodnoty medveďov zastrelených v regulácii, keďže tieto sa môžu stať predmetom obchodu.
7) O regulačnom love by mala rozhodovať komisia ustanovená v roku 2001 MP SR a MŽP SR.

Rozklad, napadnuté rozhodnutie i celý spisový materiál bol predložený na preskúmanie osobitnej komisii pre konanie o rozklade vo veciach ochrany prírody a krajiny, zriadenej podľa § 61 správneho poriadku.

Rozklad bol podaný účastníkom konania a v správnym poriadkom stanovenej lehote.

Po preskúmaní celého spisového materiálu komisia ku skutočnostiam, uvádzaným v rozklade, zaujala nasledovné stanovisko:

Ad1) Uplatnenie právneho režimu smerníc EÚ (v tom aj smernice č.92/43/EHS) sa realizuje prostredníctvom ich implementácie do národného právneho poriadku. Právny režim povoľovania výnimiek z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov (§ 35

zákona) je upravený v § 40 zákona. Kritériá aplikované ministerstvom pri posudzovaní žiadostí o vydanie výnimky z dôvodu regulačného lovu spĺňajú ustanovenie § 40 ods. 3 písm. b) zákona, nakoľko sú zamerané na predchádzanie závažných škôd, najmä na úrode a hospodárskych zvieratách a výnimky vydané podľa týchto kritérií sústreďujú reguláciu početnosti medveďa do miest s výskytom dokladovaných škôd. Tieto kritériá zároveň zaručujú zachovanie populácie medveďa hnedého na Slovensku.

Ad 2 a 3) Rozhodovanie ministerstva o výnimke z podmienok ochrany medveďa hnedého sa opiera o odborné stanovisko ŠOP SR- COPK č. COPK/261/2005 z 1.3.2005. spracované na základe porady k vyhodnoteniu regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2004 a k posudzovaniu žiadostí o výnimku za účelom regulačného lovu v roku 2005, za účasti zoológov všetkých správ NP a CHKO v areáli výskytu medveďa na Slovensku uskutočnenej dňa 22.2.2005 v Banskej Bystrici. Tento prístup zaručuje, že žiadosti o výnimky boli odbornou organizáciou posúdené s ohľadom na celú populáciu medveďa hnedého na Slovensku s osobitnou pozornosťou na populácie v jednotlivých geomorfologických celkoch. Ročná kvóta, udávaná ako maximálne 10% z odhadovanej populácie pritom nepresahuje 60 jedincov (ŠOP SR odporučila 54 jedincov), čo predstavuje menej ako 10% z počtu citovaného LZ VLK z literatúry (700 ks).

Ad 4) Ako základ pri posudzovaní žiadostí o výnimku z podmienok ochrany medveďa hnedého je odbornou organizáciou ochrany prírody posudzovaný stav medvedej populácie v oblastiach a geomorfologických celkoch. Výmera jednotlivých poľovných revírov v porovnaní s domovským okrskom medveďa hnedého nie je adekvátnou jednotkou pre posúdenie stavu a štruktúry jeho populácie.

Ad5) Lokalizácia a výška škôd je jedným zo základných kritérií pre posudzovanie žiadostí odbornou organizáciou – ŠOP SR- COPK. Nakoľko výsledné stanovisko zohľadňuje aj ostatné kritériá, stanovené pre posudzovanie žiadostí o výnimky, v rozhodnutí ministerstva sa taxatívne neuvádza.

Ad 6) Požiadavka LZ VLK , aby každé PZ zaplatilo pri regulačnom love za každého zastreleného medveďa jeho spoločenskú hodnotu nie je zjavne v súlade so zákonom a preto ani nebol dôvod aby sa touto požiadavkou ministerstvo v rozhodnutí zaoberalo.

Ad7) Pre povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného živočícha - medveďa hnedého - ustanovených v § 35 zákona - je nutné splnenie nasledovných zákonných podmienok :

1. Povolenie výnimky je odôvodneným prípadom, neohrozuje zachovanie populácie druhu a spĺňa jeden z dôvodov ustanovených v § 40 ods. 3 zákona.
2. Bola dosiahnutá dohoda s MP SR.

Úlohou Komisie pre veľké šelmy nie je príprava podkladov na rozhodovanie ministerstva o výnimkách z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov, tu sa ministerstvo riadi vyššie uvedenými ustanoveniami zákona.

Ministerstvo pri vydaní rozhodnutia postupovalo v súlade so zákonom a vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu.

Vzhľadom na uvedené bolo rozhodnuté tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Toto rozhodnutie je v zmysle ustanovenia § 61 ods. 2 správneho poriadku konečné. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Rozhodnutie sa doručuje:

1. Slovenský poľovnícky zväz, Poľovnícke združenie „Kalamárka" Detva, Jozef Spodniak, Kpt. Nálepku 6, 962 12 Detva
2. Lesoochranárske zoskupenie VLK, 082 13 Tulčík 27

Na vedomie:

1. MŽP SR – odbor ochrany prírody a krajiny (príloha - zväzok spisov)
2. KÚŽP, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
3. OÚŽP, Záhradná 12, 962 12 Detva
4. ŠOP SR – Správa CHKO Poľana, J.M: Hurbana 20, 960 01 Zvolen
5. ŠOP SR, Lazovná 10, 974 01 Banská Bystrica
6. MP SR, odbor štátnej správy LHaP, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
7. SIŽP – inšpektorát ŽP, odbor IOPaK, Partizánska 94, P.O. Box 307, 974 01 Banská Bystrica